

DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Dalyko pavadinimas	Mokslo kryptis (šaka) kodas	Fakultetas	Katedra
Audito koncepcijos ir procedūros	Vadyba S 003	Ekonomikos ir verslo administravimo fakultetas	Apskaitos ir audito katedra
Studijų būdas	Kreditų skaičius ECTS	Studijų būdas	Kreditų skaičius
individualus	7	Savarankiškos studijos, konsultacijos	1

Dalyko anotacija

Tikslas: dalyko tikslas yra įvertinti fundamentalias audito problemas ir aktualijas, išnagrinėti naujausias audito teorijas.

Ypatingas dėmesys skiriamas auditorių kompetencijai, nepriklausomumui, profesinei etikai, atsakomybėms, auditorių ir audituojamųjų santykių problemoms, audito procedūroms (savarankiškomis pagrindinėms bei vidaus kontrolės testams), auditoriaus komunikacijai su vadovybe bei už valdymą atsakingais asmenimis, audito įrodymų rinkimui ir vertinimui, audito rezultatų apibendrinimui, auditoriaus išvados ir kitų ataskaitų rengimui, audito kokybės užtikrinimui.

Įgytos žinios padės geriau suprasti pažangius audito atlikimo metodus, audito rizikų vertinimą, audito atrankos procedūras, informacinių technologijų taikymą audite, suvokti priežastis ir sąlygas, kurioms esant gali būti atliekamos apgaulės ar kaip gali atsirasti finansinėse ataskaitose kitų reikšmingų iškraipymų, taip parinkti tinkamas audito procedūras, tinkamai įvertinti surinktus audito įrodymus ir jų pagrindu suformuluoti auditoriaus išvadą.

Dalyko temos:

1. Šiuolaikinio audito būklė ir raidos problemos. Audito būklės apžvalga. Audito silpnosios vietos ir galimi sprendimai. Klientų lūkesčiai ir jų tenkinimo galimybės.

2. Audito sistema. Audito sistemos elementai. Audito klasifikavimas pagal funkcijas. Išorės ir vidaus audito panašumai ir skirtumai. Finansinių ataskaitų auditas. Veiklos audito ypatumai. Kitų audito rūšių ypatumai (informacinių sistemų auditas, tvarumo informacijos auditas, aukščiausios audito institucijos atliekamas auditas ir kt.)

3. Audito planavimas ir vidaus kontrolės vertinimas. Audito strategija ir audito planas. Kontrolės funkcija valdyje. Požiūris į kontrolę iš skirtingų perspektyvų. Įmonės vidaus kontrolės interpretacijų raida. Vidaus kontrolės modeliai. Vidaus kontrolės atlikimo sąlygos. Apskaitos politikos vertinimas. Vidaus kontrolės rizikos veiksniai. Vidaus kontrolės ribojimai. Vidaus kontrolės vertinimas.

4. Auditorių ir audituojamųjų santykiai ir bendradarbiavimas. Auditorių ir audituojamųjų santykius lemiantys veiksniai. Auditorių santykiai su atsakingais už audituojamo subjekto valdymą, vadovais ir darbuotojais. Išorės ir vidaus auditorių bendradarbiavimas. Bendradarbiavimas su audituojamaisiais ir užduoties grupės nariais. Auditoriaus eksperto darbo panaudojimas.

5. Auditoriaus profesinė etika. Profesinės etikos principai. Nepriklausomumas. Grėsmės auditoriaus nepriklausomumui. Priemonės nepriklausomumo grėsmėms suvaldyti.

6. Auditas informacinėje aplinkoje. Audito informacinėje aplinkoje galimybės ir būdai. Informacinių technologijų naudojimo rizikos. Informacinių sistemų vidaus kontrolės vertinimas ir įtaka įgimtai bei kontrolės rizikai.

7. Auditoriaus atsakomybė už apgaulę atliekant finansinį auditą. Klaidų ir apgaulės aiškinimas. Klaidų ir sukčiavimo klasifikavimas. Aplinkybės, galinčios turėti įtakos finansinių ataskaitų patikimumui. Vadovybės atsakomybė už klaidas ir apgaulės. Auditoriaus atsakomybė už sukčiavimo nustatymą atliekant finansinį auditą. Vadovybės sukčiavimo rizikos vertinimo procesas ir jo interpretavimas. Auditoriaus atsakymai į sukčiavimo riziką. Pranešimas ir informavimas suinteresuotųjų šalių, kai nustatomas faktinis sukčiavimas arba įtariamas sukčiavimas.

8. Audito įrodymų rinkimo būdai. Audito įrodymų hierarchija. Reikšmingumo nustatymas. Tikro ir teisingo vaizdo koncepcija. Pradiniai likučiai atliekant pirmąjį ir tęstinį auditą. Finansinių

ataskaitų patikimumo nustatymas ir audito rizikos vertinimas. Konkrečių testų ir procedūrų taikymo atvejai. Finansinių ataskaitų straipsnių auditas.

9. Audito rezultatų apibendrinimas ir įvertinimas. Surinktų audito įrodymų apibendrinimas ir įvertinimas. Veiklos tęstinumo vertinimas. Poataskaitinių įvykių galima įtaka auditoriaus nuomonei. Galimi nesutarimai su įmonės vadovybe ir jų sprendimo būdai. Auditoriaus išvados struktūra. Skirtingi auditoriaus nuomonės tipai. Už valdymą atsakingų asmenų ir įmonės vadovų informavimas apie audito rezultatus. Audito kokybės užtikrinimo priemonių raida. Audito kokybės kontrolės sistema įmonėje. Audito kokybės kontrolės dokumentavimas. Audito kokybės viešoji priežiūra.

Atsiskaitymas. Egzaminas (70%) ir referatas (30%) audito koncepcijų ir procedūrų tematika, remiantis naujausiomis mokslinėmis publikacijomis. Rekomenduojama panaudoti ne mažiau kaip 20 mokslinių publikacijų. Referate pateikiami doktoranto apibendrinimai ir išvalgos. Referato apimtis: 20-25 puslapių su literatūros sąrašu.

Pagrindinė literatūra		
1. Mackevičius, J., Subačienė, R. Lietuvos finansinio audito sistema: praeitis, dabartis, perspektyvos. (The Lithuanian Financial Auditing System: Past, Present, Prospects) monograph. 2018. Vilnius: Vilnius University Press. 409 p. 2. Lakis, V. Audito teorija ir praktika. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2017. 3. 2023-2024 Handbook of International Quality Management, Auditing, Review, Other Assurance, and Related Services Pronouncements. https://www.iaasb.org/publications/2023-2024-handbook-international-quality-management-auditing-review-other-assurance-and-related 4. Handbook of the International Code of Ethics for Professional Accountants 2023. https://www.ethicsboard.org/publications/2023-handbook-international-code-ethics-professional-accountants 5. Tarptautinio apskaitos profesionalų etikos kodekso vadovas. 2022. https://lar.lt/www/new/page.php?733 6. Tarptautiniai audito standartai (International standards). https://lar.lt/www/new/page.php?724 7. Arens, A., A., Randal, J., E., Beasley, M.S., Hogan, Ch., E. 2020. Auditing and Assurance Services, 17th ed. Pearson. 8. Kegerreis, M., Schiller, M., Davis, Ch. 2019. IT auditing using controls to protect information assets: McGraw-Hill. Weirich, Thomas R. (2020) Accounting & Auditing research: tools & strategies / Thomas R. Weirich, Thomas C. Pearson, Natalie T. Churyk. 7th ed. John Wiley & Sons, Inc. 221p. 9. Grey L., Manson S., Crawford L. The audit process. Cengage Learning, 2015. 10. Lessambo, Felix I.: The international corporate governance system: audit roles and board oversight /by Felix I. Lessambo. Houndmills : Palgrave Macmillan, 2014. 11. Principles of external auditing /Brenda Porter, Jon Simon, David Hatherly.. Hoboken [N.J.] : Wiley, 2014. 12. Thibodeau, Jay C.: Auditing and accounting cases: investigating issues of fraud and professional ethics /Jay C. Thibodeau, Deborah Freier. New York [N.Y.] : McGraw-Hill Irwin, 2014. 12. Moeller R. Executive's Guide to COSO Internal Controls: Understanding and Implementing the New Framework. Wiley, 2013. 13. Biegelman M. T., Bartow J. T. 2012. Executive Roadmap to Fraud Prevention and Internal Control: Creating a Culture of Compliance. Wiley. 14. Auditing and accounting cases : investigating issues of fraud and professional ethics 2014. Edited by Jay C. Thibodeau, Deborah Freier. McGraw-Hill .		

Konsultuojančiųjų dėstytojų vardas, pavardė	Mokslo laipsnis	Svarbiausieji darbai mokslo kryptyje (šakoje) paskelbti per pastaruosius 5 metus
Vaclovas Lakis	Prof. habil. Dr.	Masiulevičius, Audrius; Lakis, Vaclovas. Application of qualitative characteristics to evaluate misstatements in financial statements: evidence from factual audit data // Ekonomika. Vilnius : Vilniaus universiteto leidykla. ISSN 1392-1258. eISSN 2424-6166. 2022, t. 101, Nr. 2, p. 6-21. DOI: 10.15388/Ekon.2022.101.2.1. 2. Lakis, V. ir kiti. 2018. Облік, аналіз, аудит, звітність та оподаткування в умовах глобалізації економіки : Монографія. Ужгород: Видавництво УЖНУ "Говерла", 2018, 300 с. 3. Lakis, V. ir kiti. 2018 Емерджентні методи для емерджентної економіки : монографія. Черкаси: Видавець Вовчок О. Ю., 2017, 324с. 4. Lakis, V., Masiulevičius, A. 2018. Differentiation of performance materiality in audit based on business needs // Entrepreneurship and sustainability issues: Entrepreneurship and Sustainability Center. 2018, vol. 6, no 1, p. 115-124. <http://jssidoi.org/jesi/uploads/articles/21/Masiulevičius_Differentiation_of_performance_materiality_in_audit_based_on_business_needs.pdf>. 5. Lakis, V., Masiulevičius, A. 2018. Rachunkowość kreatywna: strategie pozytywne i negatywne // Przedsiębiorstwo & finanse. Białystok: Wyższa Szkoła Finansów i Zarządzania w Białymstoku.. 2018, No 2, p. 39-54. 6. Lakis, V. 2018. Организация материальной ответственности на предприятии // Устойчивое развитие экономики: международные и национальные аспекты : электронный сборник статей II международной научно-практической конференции, посвященной 50-летию Полоцкого государственного университета, Новополоцк, 7–8 июня 2018 г. / Полоцкий государственный университет. – 1 электрон. опт. диск (CD-ROM). Новополоцк : Полоцкий государственный университет, 2018, p. 515-520.
		1. Pileckaitė, Odeta; Subačienė, Rasa. 2024. Integrating sustainability into corporate financial management // Theoretical

Konsultuojančiųjų dėstytojų vardas, pavardė	Mokslo laipsnis	Svarbiausieji darbai mokslo kryptyje (šakoje) paskelbti per pastaruosius 5 metus
Rasa Subačienė	Prof. dr.	economics letters. Glendale : Scientific Research Publishing Inc. ISSN 2162-2078. eISSN 2162-2086. 2024, vol. 14, no. 3, p. 915-950. DOI: 10.4236/tel.2024.143048. 2.Subačienė, Rasa; Budrionytė, Ramunė; Žemgulienė, Jolanta; Faituša, Ivita; Rudžionienė, Kristina. 2024. Economic shocks and perceptions of efficiency changes: the cases of Lithuania and Latvia // Economies. Basel : MDPI. eISSN 2227-7099. 2024, vol. 12, iss. 1, art. no. 14, p. [1-24]. DOI: 10.3390/economies12010014. 3.Subačienė, Rasa; Tamulevičienė, Daiva; Christauskas, Česlovas. 2022. Covid-19 pandemic impact on business: Case of Lithuania. Accounting and business in a sustainable post-Covid world: New perspectives and challenges. Wrocław : Publishing House of Wrocław University of Economics and Business, 2022. p. 26-44. ISBN 9788376959962. eISBN 9788376959979. DOI: 10.15611/2022.997.9.02. 4.Subačienė, Rasa; Budrionytė, Ramunė; Žemgulienė, Jolanta; Faituša, Ivita. 2022. Modern accounting specialist in new economic reality: cases of Lithuania and Latvia // Administrative sciences. Basel : MDPI. eISSN 2076-3387. 2022, vol. 12, no. 4, art. no. 124, p. [1-18]. DOI: 10.3390/admsci12040124. 5. Faituša, I., Subačienė, R., Mačerinskienė, A. 2020. Challenges of Outsourcing Accounting in Latvia and Lithuania, Entrepreneurship and Sustainability Issues 7(4): 2883-2896. https://doi.org/10.9770/jesi.2020.7.4(20) 6. Mackevičius, J., Subačienė, R. 2018. Lietuvos finansinio audito sistema: praeitis, dabartis, perspektyvos. (The Lithuanian Financial Auditing System: Past, Present, Prospects) monograph. Vilnius: Vilnius University Press. 409 p.
Darius Vaicekaskas	Asist.dr.	1. Vaicekaskas, Darius. Veiksniai, lemiantys auditorių apsisprendimą keisti profesiją = Factors affecting auditors' decisions to change profession // Buhalterinės apskaitos teorija ir praktika. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla. ISSN 1822-8682. eISSN 2538-8762. 2023, Nr. 28, p. [1-7]. DOI: 10.15388/batp.2023.57. 2. Vaicekaskas, D. 2020. 15-ojo tarptautinio finansinės atskaitomybės standarto „Pajamos pagal sutartis su klientais“ taikymas pirmąjį kartą: Lietuvos listinguojamų įmonių tyrimas = First time adoption of IFRS 15 “Revenue from contracts with customers“: the case of Lithuanian listed companies // Buhalterinės apskaitos teorija ir praktika. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla. ISSN 1822-8682. 2020, Nr. 21, 1 html. DOI: 10.15388/batp.2020.17. 3. Vaicekaskas, D. 2019. Atsakingojo audito partnerio įsitraukimas į auditą, kaip audito kokybės indikatorius = Audit partner's involvement in audit process, as an indicator of audit quality // Buhalterinės apskaitos teorija ir praktika. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla. ISSN 2538- 8762. 2019, Nr. 20, [p. 1-16]. DOI: 10.15388/batp.2019.12. 4. Vaicekaskas, D. 2018. Pagrindinių audito dalykų pateikimas auditoriaus išvadoje: Lietuvos emitentų auditoriaus išvadų tyrimas = Key audit matters: research on auditor's reports of Lithuanian listed companies // Buhalterinės apskaitos teorija ir praktika. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla. ISSN 2538-8762. 2018, Nr. 17-18, p. 168-179. DOI: 10.15388/batp.v0i1.11960.

Svarstyta ir patvirtinta Vilniaus universiteto Vadybos krypties doktorantūros komitete 2024 metų lapkričio 8 d., protokolo Nr. (7.17 E) 15600-KT-589